

Za prezentacijo arheološke dediščine in arheološke parke je bilo takrat več možnosti v občini Žalec. Leta 1960 odprti rimski nekropoli se je leta 1979 pridružil parkovno urejeni vzhodni del grobišča, ki ga je Kolškova raziskovala v letih 1964–1967. Rekonstruirane grobnice, obnovljena rimska cesta, temelji grobnic in manjših grobov še danes tvorijo Rimsko nekropolo v Šempetru, enega prvih arheoloških parkov v Sloveniji.

V Celju so se bili o predstavitvi bogate arheološke dediščine na mestu odkritja pripravljeni pogovarjati šele konec osemdesetih let. V Savinovi ulici je bila odkrita več deset metrov dolga mestna ulica, odlično ohranjena in tlakovana z velikimi apnenčastimi ploščami; glavna prometna žila rimskega mesta, ki je tekla v smeri sever–jug. Delno obnovljen in dvignjen ulični tlak so prezentirali pred trgovsko hišo Rimljanka. Pogoji in kompromisi, na katere je morala pristati stroka v Celju, da je izbojevala to bitko, so bili preštevilni. Še danes sprehod po njej navdaja z grenkobo in zbuja misli na zamujene priložnosti ...

Vsem obveznostim in delu, ki ga je Vera Kolšek opravljala kot kustosinja, so se po letu 1971 pridružile še obveznosti ravnateljice muzeja. S tem je ožje strokovno delo morda nekoliko stopilo v ozadje in ga je bolj porazdelila med mlade kolege, muzej pa je zadihal s polnimi pljuči. Gospa Kolšek je energijo, ki je bila prej usmerjena samo v arheologijo, zdaj razširila na muzej v celoti. Začela se je obnova muzejske hiše – Stare grofije, preureditev razstavnih prostorov v prvem nadstropju in pritličju. Pokrajinski muzej Celje je leta 1982 praznoval 100-letnico svojega obstoja prenovljen in v vsem sijaju častitljivega naziva drugega najstarejšega muzeja v Sloveniji. Kot eden prvih slovenskih muzejev se je zaradi prenovljenih in novo postavljenih zbirk potegoval za prestižni naziv Evropski muzej leta.

Ob vsem muzejskem in terenskem delu Vere Kolšek pa seveda ne smemo mimo njenih številnih publikacij in strokovnih člankov, razstavnih projektov doma in v tujini ter organizacije mednarodnih znanstvenih sestankov.

Sodelovala je pri objavi antičnih grobnic v Šempetru, objavila izkopavanja vzhodnega dela te nekropole, najlepše grobove iz Celeje in Šempetra, napisala vodnik po šempetrski nekropoli, celjskem lapidariju in arheološki zbirki. V številnih znanstvenih in strokovnih člankih, objavljenih v domačih in tujih znanstvenih revijah, je objavila poročila o izkopavanjih, nove epigrafske spomenike in reliefe, freske, mozaike in bronasto plastiko. Za njeno široko razvejeno muzejsko delo jo je Slovensko muzejsko društvo nagradilo z Valvasorjevo nagrado za življenjsko delo.

Še po upokojitvi leta 1991 je nadaljevala s strokovnim delom. Posvetila se je predvsem svojemu najljubšemu področju – epigrafiki, ter objavi nekaterih izjemnih najdb z izkopavanj na dvorišču Knežjega dvora v Celju. Žal ji je bolezen, ki ji je skoraj vzela vid, kmalu onemogočila nadaljnje delo v stroki. Vendar jo je ves čas z zanimanjem spremljala. Tudi zato je leta 2004 podarila del svoje knjižnice novoustanovljenemu Inštitutu za dediščino Sredozemlja Univerze na Primorskem, za novo knjižnico in mlado generacijo študentov. Vesela je bila svežih novic o arheologiji in številnih kolegi, poročil o kongresih doma in na tujem, še vedno je bila neizčrpen vir podatkov za vse, ki njeno delo nadaljujejo.

Bila je zadnja iz skupine, ki je rekonstruirala šempetrske grobnice in s tem postavila Slovenijo na evropski in svetovni arheološki zemljevid. Antični spomeniki Šempetra in Celeje bodo zato vedno ostali delno tudi njeni ...

Irena LAZAR

Izbrana bibliografija Vere Kolšek

1956

(Vera Berce), Dva nagrobnika iz Brega v Celju. – *Arheološki vestnik* 7, 1956, str. 399–407.

1958

Ločica v okviru rimske vojaške dejavnosti na našem ozemlju. – *Celjski zbornik* 1958, str. 165–183. Soavtor Tone Kolšek.

1959

Nekaj prispevkov k topografiji rimske Celeje. – *Celjski zbornik* 1959, str. 230–258.

Savinjska dolina v rimski dobi. – *Savinjski zbornik* 1, 1959, str. 118–131.

1960

Celje – Breg. – *Varstvo spomenikov* 7, 1960, str. 284.

Celje. – *Varstvo spomenikov* 7, 1960, 299, str. 329.
 Levec pri Petrovčah. – *Varstvo spomenikov* 7, 1960, str. 285–286.

1961

Dva miljnika iz Celja. – *Arheološki vestnik* 11–12, 1960–1961 (1961), str. 147–152.
 Celeia – Celjska grofija. – *Arheološki pregled* 3, 1961, str. 79.

1962

Iz numizmatične zbirke celjskega muzeja. – *Celjski zbornik* 1962, str. 273–275.
 Celje – vrt Mestnega muzeja. – *Varstvo spomenikov* 8, 1960–1961 (1962), str. 239.
 Škofja vas pri Celju. – *Varstvo spomenikov* 8, 1960–1961 (1962), str. 239.

1963

Dolga pot Euhodije. – *Arheološki vestnik* 13–14, 1962–1963 (1963), str. 487–490.

1965

Celje – Breg. – *Varstvo spomenikov* 9, 1962–1964 (1965), str. 142.
 Celje – Mestni muzej. – *Varstvo spomenikov* 9, 1962–1964 (1965), str. 177.
 Celje – Stari pisiker. – *Varstvo spomenikov* 9, 1962–1964 (1965), str. 191.

1966

Keltski novci iz Celja. – *Arheološki vestnik* 17, 1966, str. 409–412.

1967

Celeia – *Kamniti spomeniki*. – (Kulturni in naravni spomeniki Slovenije 7). – Ljubljana 1967, 38 str.
 Celeia – *Steindenkmäler*. – (Kultur- und Naturdenkmäler in Slovenien 7). – Ljubljana 1967, 38 str.
 O zgodovini celjskega lapidarija. – *Celjski zbornik* 1967, str. 133–140.

1968

Iz lapidarija celjskega muzeja. – *Celjski zbornik* 1968, str. 227–233.
 Pregled antičnih kultov na slovenskem ozemlju. – *Arheološki vestnik* 19, 1968, str. 273–286.

1970

Celje – Zidanškova ul. – *Varstvo spomenikov* 13–14, 1968–1969 (1970), str. 160–161.
 Zaščitna arheološka izkopavanja na prostoru Gubčeve–Lilekove ul. – *Varstvo spomenikov* 13–14, 1968–1969 (1970), str. 186–188.
 Stalna arheološka razstava Pokrajinskega muzeja v Celju. – (Kulturni in naravni spomeniki Slovenije 22). – Maribor 1970, 34 str. Soavtor Lojze Bolta.

1972

Antične grobnice v Šempetru / *Antike Grabmonumente in Šempeter*. – (Katalogi in monografije 9). – Ljubljana

1972, 87 str., 77 tabel. Soavtorja Josip Klemenc in Peter Petru.

Arheološka izkopavanja v Zidanškovi ulici v Celju. – *Celjski zbornik* 1971–1972 (1972), str. 357–368.

Les nécropoles de Celeia et de Šempeter. – (Inventaria archaeologica 16). – Celje 1972, 18. fol. Soavtorja Jože Kastelic in Milutin Garašanin.

Celje – Miklošičeva ul. – *Varstvo spomenikov* 15, 1970 (1972), str. 146–147.

1974

Srebrn prstan z gemo. – *Situla* 14–15, 1974, str. 189–190.

1975

Celje. – V: *Arheološka najdišča Slovenije*. – Ljubljana 1975, str. 279–282.

1976

Vzhodni del antične nekropole v Šempetru. – (Katalogi in monografije 14). – Ljubljana 1976, 48 str., 49 tabel.

1977

Ostanki zahodne nekropole rimske Celeje. – *Celjski zbornik* 1975–1976 (1977), str. 403–407.

1978

Arheološke najdbe iz Gubčeve ulice v Celju. – Celje 1978, 24 str.

1979

Novi napisi in reliefi iz območja celejanskega municipija. – *Arheološki vestnik* 30, 1979, str. 167–172.
 Pokrajinski muzej v Celju. – *Časopis za zgodovino in narodopisje* 15, 1979, str. 593.

1980

Zanimive najdbe iz Celja. – *Arheološki vestnik* 31, 1980, str. 171–174.
 Antična Celeia. – V: *Rešena arheološka dediščina Slovenije 1945–1980*. – Ljubljana 1980, str. 49–51.

1981

Odraž antičnega gledališča na kamnitih spomenikih Celeje in Šempetra v Savinjski dolini. – V: *Antički teatar na tlu Jugoslavije*. – Novi Sad 1981, str. 179–190.
 Še en relief iz rimske Celeje. – *Celjski zbornik* 1977–1981 (1981), str. 283–286.
 Celje – Antična Celeia. – V: *Spaseno arheološko blago Slovenije 1945–1980*. – Ljubljana 1981, str. 36–38.

1983

Municipium Claudium Celeia. – *Celjski zbornik* 1982–1983 (1983), str. 165–173.
 Nova arheološka odkritja v Šempetru v Savinjski dolini. – *Savinjski zbornik* 5, 1983, str. 83–88.

1984

Nekaj podatkov o zgodnjem krščanstvu v Celeji. – *Arheološki vestnik* 35, 1984, str. 342–345.

1986

Epigrafski in reliefni paberki na Celjskem. – *Arheološki vestnik* 37, 1986, str. 371–384.

Rimsko grobišče v Breznem pri Laškem. – *Celjski zbornik* 1986, str. 203–208.

Celje – Vogal Savinove, Gledališka u., Slomškov trg, vogal Stanetova-Miklošičeva u., Muzejski trg. – *Varstvo spomenikov* 28, 1986, str. 260–265.

1987

Die Figuralmotive der Wandmalerei aus Celeia. – V: *Pictores per Provincias, Cahiers d'archéologie romande* 43, Avenicum 5. – Avenches 1987, str. 227–232.

1988

Miš in Apolon Smintheus. – *Celjski zbornik* 1988, str. 145–148.

1989

Celje – Železniška postaja, Tomšičev trg. – *Varstvo spomenikov* 31, 1989, str. 221–223.

1990

Karakalin miljnik iz Celja. – *Arheološki vestnik* 41, 1990, str. 649–652.

Mala bronasta plastika iz Celja. – *Celjski zbornik* 1990, str. 7–26.

1991

Die Todesgenien im Stadtbereich von Celeia. – V: *Akten des 2. internationalen Kolloquiums über Probleme des provinzialrömischen Kunstschaftens*. – Veszprém 1991, str. 139–146.

Geniji smrti na reliefih mestnega območja Celeje. – *Celjski zbornik* 1991, str. 1–12.

Ein neues Relief aus Celeia. – *Römisches Österreich* 17–18, 1991, str. 143–146.

Klavdijski municipij Celeia in zgodovina njegovih raziskav. – V: *Celeia antiqua*, katalog razstave. – Celje 1991, str. 5–8.

1993

Die Bronzen aus Celeia. – V: *Actas del XI Congreso internacional de bronce antiguos (Madrid, mayo-junio 1990)*. – Madrid 1990, str. 262–265.

1994

Rimska plastika v oklepu. – *Celjski zbornik* 1994, str. 23–34.

1995

Napisi iz Celja in njegove okolice. – *Arheološki vestnik* 46, 1995, 279–289.

1996

Der Torso einer Panzerstatue aus Celeia. – V: *Akten des 3. internationalen Kolloquiums über Probleme des provinzialrömischen Kunstschaftens (Bonn 21.–24. April 1993)*. – Bonn 1996, str. 67–70.

1997

Rimska nekropola v Šempetru. Vodnik / Römische nekropole in Šempeter. Führer. – Celje 1997, 56 str., 63 slik.

Irena LAZAR